

(((CT)))

Tájékoztató és beleegyező nyilatkozat CT (számítógépes réteg) vizsgálathoz

A beteg neve:
Telefonszám, e-mail:
.....

RADITEC

1091 Budapest, Üllői út 47.
Tel.: 216-4600, Fax: 216-4555
E-mail: raditec@raditec.hu
Internet: www.raditec.hu

Igen tisztelt Betegünk!

Kezelőorvosa röntgensugár alkalmazásával történő számítógépes rétegvizsgálatra (CT vizsgálatra) utalta Önt intézetünkbe. Kérjük, figyelmesen olvassa végig a tájékoztatót és válaszoljon a feltett kérdésekre! Amennyiben kérdése, észrevétele van a tájékoztatóval, vagy a feltett kérdésekkel kapcsolatosan, a vizsgálatot végző orvos vagy az asszisztens válaszol rá!

A vizsgálat során a beteg egy asztalra fekszik, amely egy kerek nyíláson át becsúszik egy nagyméretű hengerbe, a tulajdonképpeni gépbe. A hengerben - a páciens ezt nem látja - az asztal körül körbefordul egy röntgensugarakat kibocsátó, és vele szemben egy azokat felfogó egység. Egyszerre több ilyen egység forog körbe. A gép ezáltal megméri, hogy a vizsgált harántmetszet pontjaiban milyen mértékű a sugárelnyelődés. Ezeknek az értékeknek alapján bonyolult matematikai és számítástechnikai műveletek során a számítógép monitoron jeleníti meg az adott testszelet metszeti képét. A páciensnek a mérések alatt mozdulatlanul kell fekdünie, hasi, mellkasi vizsgálatoknál a mérések alatt vissza kell tartania a lélegzetét. Ilyenkor hangszórón kap utasításokat a kezelőhelyiségből. A vizsgálat közben az asztal időnként egyre beljebb csúszik a hengerbe.

A betegségek pontosabb megállapítása érdekében e vizsgálat során jódtartalmú röntgen kontrasztanyag intravénás befecskendezésére lehet szükség. A CT vizsgálatok közel fele hosszú idő óta biztonságosan, igen csekély kockázattal intravénás röntgen kontrasztanyagok alkalmazásával történik. Az intravénás kontrasztanyagok alkalmazása során azonban ritkán mellékhatások léphetnek fel. Az intravénás kontrasztanyag beadásához az Ön írásbeli beleegyezésére van szükség. Mielőtt hozzájárulását adja, tájékoztatnunk kell Önt az intravénás kontrasztanyag ritka, de lehetséges mellékhatásairól:

Minden jódtartalmú kontrasztanyag okozhat enyhe vagy súlyos, akár életveszélyes reakciókat is. Jelentkezhetnek azonnal (30-60 percen belül) vagy késleltetve (akár 7 nap múlva). Gyakran kiszámíthatatlanok.

1. Ritkán enyhe, átmeneti tünetek léphetnek fel (melegség érzés, hányinger, hányás, bőrvizketés, bőrkürtés, tüsszentés, az injekció beadási helyén tapasztalt melegségérzés, fájdalom és duzzanat-oedema).
2. Nagyon ritkán vérkeringési és légzési panaszok, reakciók léphetnek fel.
3. Rendkívül ritkán fordulhat elő súlyos, életveszélyes kontrasztanyag reakció (anaphylaxiás shock).
4. Még ritkábban a CT vizsgálathoz használt, megivott kontrasztanyag is okozhat a fentiekhez hasonló reakciókat.
5. Az extravasatio (a kontrasztanyag kötőszöveti térbe való jutása) nem kivételes szövödmény (0,04–0,9%) a kontrasztanyag intravénás injekciója során. A sérülések leg többje nem súlyos; súlyos sérülések, például a bőr kifekélyesedése, szöveti necrosis és compartment szindróma is kialakulhat azonban bármely jódtartalmú kontrasztanyag alkalmazása esetén. A kockázati és/vagy súlyossági tényezők a beteg tulajdonságaival (az erek rossz állapotával, illetve sérülékenységgel) és a beadás technikájával (elektromos pumpa használatával, nagy mennyiség beadásával) függenek össze.
6. A jódtartalmú kontrasztanyagok a veseműködés átmeneti megváltozását okozhatják, illetve súlyosbíthatják a fennálló veseelégtelenséget.
7. A nephrotoxikus (vesekárosító) gyógyszerekkel történő kombináció kerülendő. Amennyiben ez elkerülhetetlen, laboratóriumi vizsgálatok segítségével gyakrabban kell ellenőrizni a veseműködést. Ilyen gyógyszerek az aminoglikozidok, a szerves platinavegyületek, nagy dózisú metotrexát, a pentamidin, a foszkarnet és bizonyos antivirális szerek (aciclovir, ganciklovir, valaciclovir, adefovir, cidofovir, tenofovir), a vankomicin, az amfotericin B, illetve immunszuppresszív szerek, például a ciklosporin, a takrolimusz vagy az ifoszfamid.
8. Két kontrasztanyag radiológiai vizsgálat között legalább 48 óra teljen el, illetve az új vizsgálatot el kell halasztani addig, amíg a veseműködés visszatér a kiindulási szintre.
9. Egyes szájon át, cukorbetegsége szenvedett metformin és buformin tartalmú gyógyszerek a kontrasztanyaggal együtt a vesefunkciót ronthatják, lacticidosis kialakulásához vezethet. (Pl.: Adebit Adimet, Avandamet, Competact, Eucreas, Gluformin, Janumet, Maformin Meforal, Meglucon, Merckformin, Metfogamma, Metformin 1A Pharma, Metformin Aurobindo, Metformin Bluefish, Metformin Mylan, Metrivin, Metrivin Xr, Metwin, Normaglyc, Stadamet, Velmetia, Adebit). Ezeket a gyógyszereket sem a vizsgálatot megelőző 2 napig, sem pedig a vizsgálatot követő 2 napig nem lehet szedni a vesekárosodás megelőzése érdekében! Sürgősség esetén: amennyiben a vizsgálat elengedhetetlen, óvintézkedéseket kell tenni, azaz fel kell függeszteni a metformin alkalmazását, hidrálásra van szükség, ellenőrizni kell a vesefunkciót, és a lacticidosis jeleit!
10. A jódtartalmú kontrasztanyag alkalmazása előtt javasolt az asthma stabilizálása.

A tájékoztató a következő oldalon folytatódik! Kérjük, fordítson!

11. A bronchospasmus fokozott kockázata miatt különös elővigyázatossággal kell eljárni olyan beteg esetében, akinek a vizsgálat előtti 8 nap során asthmás rohama volt.
12. Jódtartalmú kontrasztanyag injekcióját követően - különösen golyvás, illetve olyan betegek esetében, akiknek kórtörténetében pajzsmirigy-működészavar szerepel - fennáll a veszélye a hyperthyreosis fellángolásának, illetve hypothyreosis kialakulásának. A hypothyreosis kockázata olyan újszülöttek esetében is fennáll, akik jódtartalmú kontrasztanyagot kaptak, vagy az anya jódtartalmú kontrasztanyagot kapott.
13. Szív,- és érrendszeri (cardiovascularis) betegségben szenvedő betegeknél (például korai stádiumú, illetve nyilvánvaló szívelégtelenség fennállása, koszorúér-betegség (coronaropathia), kisvérkőri magavérnyomás (pulmonalis hypertonia), szívbillentyű-zavar (valvulopathia), szívritmuszavar esetén) a szív,- és érrendszeri (cardiovascularis mellékhatások kockázata fokozott a jódtartalmú kontrasztanyag beadása után. A kontrasztanyag intravénás injekciója manifeszt vagy kezdődő szívelégtelenségben szenvedő betegek esetében tüdőoedemát, míg a kisvérkőri magavérnyomás és a szívbillentyű-betegségek fennállása esetén jelentős keringési változásokat okozhat. Ennek gyakorisága és súlyossága a szívbetegség súlyosságától függ. Súlyos és krónikus magas vérnyomás (hypertonia) esetén a kontrasztanyag beadása következtében is fokozódhat a vesekárosodás kockázata. Ischaemiás, illetve súlyos ritmuszavarokra utaló EKG elváltozások a leggyakrabban idős, valamint szívbeteg esetében figyelhetők meg. Nagyon ritkán, a kontrasztanyag beadása után közvetlenül megjelenő, de nem túlérzékenységi reakciónak tekintett ,kamrai fibrilláció is előfordulhat.
14. Idegrendszeri betegségek esetében -(tranzienis ischaemiás attack, akut agyi infarktus, friss koponyaűri (intracranialis) vérzés, agynyomás-fokozódás (agyooedema), illetve idiopathiás vagy másodlagos (tumor, heg miatti) epilepszia - a neurológiai tünetek súlyosbodásának kockázata nő.
15. Phaeochromocytomában szenvedő betegeknél a kontrasztanyag intravascularis alkalmazását követően hipertenzív krízis alakulhat ki, és a betegeket monitorozni kell a vizsgálat előtt.
16. A kontrasztanyag alkalmazása súlyosbíthatja a myasthenia gravis tüneteit.
17. A jódtartalmú kontrasztanyaggal kapcsolatos mellékhatások súlyosabbak lehetnek kifejezetten agitált, szorongó és fájdalmaktól szenvedő betegek esetén. Szükség lehet megfelelő kezelésre, például szedációra.
18. A jódtartalmú kontrasztanyagok néhány hétre megváltoztathatják a pajzsmirigy radiojód felvételét, ami pajzsmirigy szcintigráfias vizsgálat során látható csökkent jódfelvételt okozhat, illetve csökkentheti a jód 131 kezelés hatásosságát. Azoknál a betegeknél, akiknél a vesetubulusokban kiválasztódó radiofarmakonokkal végzett vesezcintigráfias vizsgálatot terveznek, javasolt, hogy a vizsgálatot a jódtartalmú kontrasztanyag beadása előtt végezzék el.
19. Béta-blokkolók, vazóaktív anyagok, angiotenzin-konvertáló enzim inhibitorok, antiotenzin receptor blokkolók csökkentik a hemodinamikai betegségekben megjelenő cardiovascularis kompenzációs mechanizmusok hatásosságát.
20. A diuretikumok által előidézett dehidráció miatt az akut veseelégtelenség kockázatának csökkentése érdekében a vizsgálat előtt a betegeket vízzel és elektrolitokkal rehidrálni kell.
21. A kontrasztanyaggal szembeni reakció, azaz kiütés vagy ritkábban alacsony vérnyomás (hypotonia), oliguria vagy akár veseelégtelenség kialakulásának kockázata nagyobb, ha a beteg nemrégiben (intravénás) interleukin-2 kezelésben részesült.
22. A jódtartalmú kontrasztanyag nagy koncentrációja a plazmában és a vizeletben befolyásolhatja a bilirubin, a proteinek és a szerves anyagok (vas, réz, kalcium és foszfát) in vitro meghatározásának eredményét. Javasolt, hogy ezeket a meghatározásokat ne a vizsgálatot követő 24 órán belül végezzék.
23. A terhesség első három hónapja alatt kapott röntgensugárzás károsíthatja az ivarsejtek génállományát, azaz a magzat fejlődő nemiszerveit a hasat közvetlenül ért röntgensugárzás következtében.
24. A jódtartalmú kontrasztanyag csak nagyon kis mennyiségben választódik ki az anyatejbe. Ennek megfelelően az anyának egy alkalommal adott kontrasztanyag a csecsemőre nézve a mellékhatások csekély kockázatával jár. A jódtartalmú kontrasztanyag beadása után 24 óráig javasolt a szoptatás felfüggesztése.
25. Azon betegek esetében, akik jódtartalmú kontrasztanyag beadása során már tapasztaltak reakciót, nagyobb a reakció kialakulásának kockázata ugyanazon, illetve esetleg egyéb jódtartalmú kontrasztanyag beadását követően.

A fenti reakciók nagy része a kontrasztanyag beadásától számított 30 percen belül alakulhatnak ki. Kérjük ezért, hogy legalább ennyi ideig maradjon még Intézetünkben. Ritkán késői reakciók a beadás után több nap múlva is kialakulhatnak, ha tüneteket észlel, azonnal keresse fel kezelőorvosát!

Fontos tudni, hogy a vizsgálat kockázata kisebb, mint a vizsgálat elmaradása esetén az idejében fel nem derített betegségek okozta veszély.

**A következő oldalon levő kérdésekre adott válaszával kérjük,
segítsen abban, hogy a CT-vizsgálat csekély kockázatát tovább csökkentsük.
A megfelelő választ X-el jelölje a négyzetben!**

Van-e Önnek...

- pajzsmirigy betegsége (alul, vagy-túlműködése)? igen nem
- vesebetegsége (eGFR szint kisebb, mint 30)? igen nem
- A csökkent veseműködésről kezelőorvosának kell részünkre tájékoztatást adnia laborvizsgálatot követően (ún. eGFR szint). Ha az Ön eGFR szintje 30 alatt van, kontrasztanyagot nem adhatunk be Önnek!
- asztmája, allergiája? igen nem
- szív, és érrendszeri betegsége? igen nem
- idegrendszeri betegsége? igen nem
- cukorbetegsége? igen nem

Ha igen, szedi az alábbi szerek valamelyikét?

Adimet, Avandamet, Competact, Eucreas, Gluformin, Janumet, Maformin, Meforal, Meglucon, Merckformin, Metfogamma, Metformin 1A Pharma, Metformin Aurobindo, Metformin Bluefish, Metformin Mylan, Metrivin, Metrivin Xr, Metwin, Normaglyc, Stadamet, Velmetia, Adebit

Ha igen, a vizsgálat előtt 48 órával kihagyta a szer szedését? igen nem

- gyógyszerérzékenysége? igen nem
- Ha igen, milyen gyógyszerre? Kérjük, írja le:
- fertőző betegsége (pl. májgyulladás, AIDS)? igen nem

Kapott már korábban intravénás röntgen kontrasztanyagot?

Ha igen, volt-e mellékhatása az intravénás röntgen kontrasztanyagnak?

Ha igen, mi volt az? Kérjük, írja le:

Kezelik más komoly megbetegedés miatt?

Ha igen, kérjük, írja le, mi miatt!

Nőbetegek:

- Terhes Ön? igen nem
- Szoptat Ön? igen nem

Kérjük, adja meg testsúlyát: kg

(a testsúlyát azért kérdezzük, mert berendezéseink csak 120 kg-os testsúlyig terhelhetőek)

Fekvőbeteg Ön?

Kérjük, válaszát jelölje X-szel! Kijelentem, hogy a mai napon

- fekvőbeteg vagyok a kórház osztályán, **vagy**
- nem vagyok fekvőbeteg egyetlen kórházban sem.

Amennyiben a fenti nyilatkozat nem felel meg a valóságnak, tudomásul veszem, hogy az CT vizsgálat költsége engem terhel!

Kijelentem, hogy a tájékoztatóban foglaltakat megértettem, a további igényelt felvilágosításokat megkaptam.

Tudomásul veszem, hogy a szakszerű és gondos beavatkozás ellenére is előfordulhatnak előre nem látható szövődmények, amelyek kezelést igényelhetnek.

Intravénás kontrasztanyag adásába (kérjük a *-gal jelöltekből aláhúzással válasszon!)

* a/ **beleegyezem**

*b/ **nem egyezem bele**

Budapest, 201.....hó.....nap.

.....
Beteg vagy gondviselője aláírása

Az orvos tölti ki!

A beteg tájékoztatása a fenti tartalommal megtörtént, az igényelt tájékoztatásokat megkapta.

Budapest, 201.....hó.....nap

.....
szakorvos aláírása